

санията на историците.

В публикуваната през 1991 г. книга „Сталин и България“ Мито Исусов е посветил една глава на политическите репресии в България след 9 септември 1944 г. Авторът изказва становището, че причините за репресиите не биха могли да се открият в непосредственото влияние на Сталин върху революционния процес в България. Исусов с основание смята, че почти всички големи революции в историята на народите са свързани с политически и социални репресии. В интерпретацията на интересуващата ни проблематика откриваме два нови момента в сравнение с предишните трудове на Исусов. Той споменава, без да се конкретизира, че някои от агентурните, следствените и съдебните материали за опозиционните военни организации предизвикват съмнение⁴, но същевременно приема тезата за съществуването на четири главни центъра на „нелегалната контрареволюционна опозиция“: военните организации „Хан Крум“, „Неутрален офицер“ и „Военен съюз“ и политическата организация „Военен център“, и осветлява дейността им в духа на същите тези със съмнителна достоверност информационни материали. Когато пише за съдебните процеси през 1948 г. срещу Димитър Гичев и срещу Коста Лулчев и неговите съпартийци, завършили с произнасянето на присъди за многогодишен строг тъмничен затвор за контрареволюционна и антисъветска дейност, Исусов признава, че „и двата процеса не се основаха на оригинални документални материали и веществени доказателства, а на пристрастна интерпретация на политическата дейност на опозиционните земеделски и социалдемократически дейци и на тенденциозни свидетелски показания“, и заключава, че „границите на партийно-политическия плурализъм в България бяха решително стеснени“⁵.

През 1992 г. беше публикувана своеобразна биография на Никола Петков – „Към брега на свободата, или за Никола Петков и неговото време“ от Георги Гунев. Това е книга на границата между публицистиката, мемоаристиката и историческото изследване, пропита с голяма доза емоционалност,